

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО  
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ**

**Кафедра спеціально-правових дисциплін**



**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА.**

за спеціальністю  
спеціалізації

081 Право  
Право

Навчально-науковий гуманітарний інститут

Київ – 2019 рік

**Робоча програма навчальної дисципліни «Кримінальне право. Загальна частина»** складена для здобувачів вищої освіти відповідно до програми підготовки фахівців за спеціальністю 081 «Право» ступеня вищої освіти бакалавр за денною та заочною формами навчання.

Розробники: к.ю.н., доцент І.В. Сингаївська, доцент кафедри спеціально-правових дисциплін Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри спеціально-правових дисциплін  
Протокол від 10 жовтня 2019 р.

Завідувач кафедри спеціально-правових дисциплін



© І.В.Сингаївська, 2019

©Таврійський національний  
університет імені В.І. Вернадського,  
2019.

## 1. Програма навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Кримінальне право. Загальна частина» дає можливість поглибленого вивчення загальних базових положень кримінального права про злочин і покарання та інші заходи кримінально-правового характеру.

Система навчальної дисципліни Загальної частини кримінального права визначається системою чинного кримінального законодавства. До Загальної частини входять норми, що визначають завдання, принципи та основні інститути кримінального права.

**Метою** навчальної дисципліни є поглиблене вивчення окремих проблем кримінального права України та набуття необхідних знань із дисципліни «Кримінальне право. Загальна частина», теоретичних положень, що стосуються основних кримінально-правових дефініцій, категорій та інститутів з подальшим застосуванням цих знань у практичній діяльності. Зокрема, досконале знання законодавчих та теоретичних питань, які стосуються підстав кримінальної відповідальності, чинності закону про кримінальну відповідальність в часі і просторі, поняття злочину та його видів, стадій вчинення злочину, складу злочину, співучасті у злочині, множинності злочинів, звільнення від кримінальної відповідальності, поняття та мети покарання, його видів, призначення покарання і звільнення від нього тощо.

Очікувані результати навчання з дисципліни «Кримінальне право. Загальна частина»:

У процесі навчання студенти мають оволодіти навичками самостійної роботи з положеннями КК України, а також науковою літературою, методами і прийомами тлумачення положень кримінального права, набуття навичок і умінь застосування кримінально-правових норм КК України у конкретних ситуацій, які потребують кримінально-правову оцінку.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

**знати:**

- особливості тлумачення основних положень Загальної частини щодо

завдання кримінального права України, системи кримінального права України; особливостей закону про кримінальну відповідальність; поняття, ознаки злочину, його види та стадії; поняття складу злочину та його елементів; співучасть у злочині; множинності злочинів; обставини, що виключають злочинність діяння; положення про звільнення від кримінальної відповідальності; вчення про покарання, особливості його призначення та інші заходи кримінально-правового характеру.

**вміти:**

- тлумачити кримінальне законодавство України;
- визначати суспільні відносини, котрі регулюються кримінальним законодавством;
- класифікувати злочини за ступенем тяжкості;
- визначати наявність/відсутність ознак складу злочину у суспільно небезпечних діяннях;
- використовувати отримані знання в процесі застосування норм кримінального права та виробити навички їх правильного використання в практичній діяльності;

**володіти:** навичками наукового та практичного використання кримінально-правових норм та інститутів кримінального права.

Мова навчання: українська мова.

**Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти** можуть отримати у науково-педагогічних працівників спеціально-правових дисциплін, які безпосередньо проводять заняття або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою [syngaevskaya5@gmail.com](mailto:syngaevskaya5@gmail.com).

## Структура навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Кримінальне право. Загальна частина» містить чотири змістові модулі: перший та другий складається із сукупності тем, що послідовно вивчаються у першому семестрі, третій та четвертий – є предметом вивчення у другому семестрі. Теми вивчаються в такій послідовності:

**Змістовний модуль - 1 «Поняття кримінального права; кримінальна відповідальність; поняття злочину, його види, класифікація злочинів; склад злочину»:**

1. Поняття, предмет, завдання і система кримінального права.
2. Закон про кримінальну відповідальність.
3. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі та просторі.
4. Кримінальна відповідальність та її підстави.
5. Поняття злочину та його ознаки, класифікація злочинів.
6. Склад злочину та його значення для кваліфікації злочинів.

**Змістовний модуль - 2 «Характеристика елементів складу злочину (об'єкт, об'єктивна сторона, суб'єкт, суб'єктивна сторона; стадії вчинення злочину; співучасть у злочині»:**

7. Об'єкт злочину.
8. Об'єктивна сторона злочину.
9. Суб'єкт злочину.
10. Суб'єктивна сторона злочину.
11. Стадії вчинення злочину.
12. Співучасть у злочині.

**Змістовний модуль - 3 «Множинність злочинів. Обставини, що виключають злочинність діяння. Звільнення від кримінальної відповідальності»:**

13. Повторність, сукупність та рецидив злочинів.

14. Обставини, що виключають злочинність діяння

15. Звільнення від кримінальної відповідальності.

**Змістовний модуль - 4 «Покарання, його система та види. Призначення покарання, звільнення від покарання; судимість; інші заходи кримінально-правового характеру; заходи щодо юридичних осіб; особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх»:**

16. Покарання та його види

17. Призначення покарання.

18. Звільнення від покарання та його відбування.

19. Судимість, її погашення та зняття

20. Інші заходи кримінально-правового характеру

21. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх

## 2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма	заочна форма	
Кількість кредитів ECTS -10/12	Галузь знань (назва і шифр)	Статус дисципліни: <i>обов'язкова</i>		
	Спеціальність  081 «ПРАВО			
Кількість розділів 4	Спеціалізація:  Право	Рік підготовки		
		2/3-й	2/3-й	
Загальна кількість годин – 300/360	Право	Семестр		
		3, 4/5,6	3, 4 /5,6	
	Ступінь вищої освіти: бакалавр	Лекції		
		64/64	20/24	
		Семінарські		
		56/86	8/6 год.	
		Практичні		
	год.	год.		
			Самостійна робота	
			180/210	272/330
			Вид контролю:	
			екз.	залік
залік				

**Тематичний план навчальної дисципліни «Кримінальне право. Загальна частина» (2 курс)  
навчальний рік (2019-2020)**

№ пор.	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять денна форма (год.)				Обсяг навчальних занять заочна форма (год.)			
		Усього	Лекції	Семінар. заняття	СР	Усього	Лекції	Семінар. заняття	СР
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<b>3 семестр</b>									
<i>Модуль №1 «Поняття кримінального права; кримінальна відповідальність; поняття злочину, його види, класифікація злочинів; склад злочину»</i>									
1.1	Поняття, предмет, завдання і система кримінального права.	9	2	1	6		1		
1.2	Закон про кримінальну відповідальність.	11	2	1	8		1		
1.3	Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі та просторі	12	2	2	8				
1.4	Кримінальна відповідальність та її підстави.	12	2	2	8		1		
1.5	Поняття злочину та його ознаки, класифікація злочинів.	12	2	2	8		1		
1.6	Склад злочину та його значення для кваліфікації злочинів.	12	2	2	8		2	2	
<b>Усього за модулем №1</b>		<b>68</b>	<b>12</b>	<b>10</b>	<b>46</b>		<b>6</b>	<b>2</b>	
<i>Модуль №2 «Характеристика елементів складу злочину (об'єкт, об'єктивна сторона, суб'єкт, суб'єктивна сторона; стадії вчинення злочину; співучасть у злочині)»</i>									
2.1	Об'єкт злочину.	12	2	2	8				
2.2	Об'єктивна сторона злочину.	18	4	4	10				
2.3	Суб'єкт злочину.	12	2	2	8				
2.4	Суб'єктивна сторона злочину.	18	4	4	10				
2.5	Стадії вчинення злочину.	12	2	2	8		1		
2.6	Співучасть у злочині.	22	6	4	12		1		
<b>Усього за модулем №2</b>		<b>94</b>	<b>20</b>	<b>18</b>	<b>56</b>		<b>2</b>		
<b>Усього за 3 семестр</b>		<b>162</b>	<b>32</b>	<b>28</b>	<b>102</b>		<b>8</b>		
<b>4 семестр</b>									
<i>Модуль №3 «Множинність злочинів. Обставини, що виключають злочинність діяння. Звільнення від кримінальної відповідальності.»</i>									
3.1	Повторність, сукупність та рецидив злочинів.	12	2	2	8		1	1	
3.2	Обставини, що виключають злочинність діяння	18	4	4	10		2	1	
3.3	Звільнення від кримінальної відповідальності.	14	4	2	8		1		
<b>Усього за модулем №3</b>		<b>44</b>	<b>10</b>	<b>8</b>	<b>26</b>		<b>4</b>	<b>2</b>	
<i>Модуль №4 «Покарання, його система та види. Призначення покарання, звільнення від покарання; судимість; інші заходи кримінально-правового характеру; заходи щодо юридичних осіб; особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх»</i>									
4.1	Покарання, його система та види.	18	4	4	10		2	2	



4.2	Призначення покарання.	18	4	4	10		2		
4.2	Звільнення від покарання та його відбування.	16	4	4	8		2		
4.3	Судимість, її погашення та зняття.	12	2	2	8		1		
4.4	Інші заходи кримінально-правового характеру.	14	4	2	8		1		
4.5	Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.	16	4	4	8				
<b>Усього за модулем №4</b>		94	22	20	52		8	2	
<b>Усього за 4 семестр</b>		140	32	28	80			4	
<b>Усього за 3, 4 семестр</b>		300	64	56	180		12	4	

**Тематичний план навчальної дисципліни «Кримінальне право. Загальна частина» (3 курс)  
навчальний рік (2019-2020)**

№ пор.	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять денна форма (год.)				Обсяг навчальних занять заочна форма (год.)			
		Усього	Лекції	Семінар. заняття	СР	Усього	Лекції	Семінар. заняття	СР
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<b>5 семестр</b>									
<i>Модуль №1 «Поняття кримінального права; кримінальна відповідальність; поняття злочину, його види, класифікація злочинів; склад злочину»</i>									
1.1	Поняття, предмет, завдання і система кримінального права.	12	2	2	8				
1.2	Закон про кримінальну відповідальність.	12	2	2	8				
1.3	Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі та просторі	12	2	2	8				
1.4	Кримінальна відповідальність та її підстави.	12	2	2	8		1		
1.5	Поняття злочину та його ознаки, класифікація злочинів.	12	2	2	8		1		
1.6	Склад злочину та його значення для кваліфікації злочинів.	16	2	4	10		2	2	
<b>Усього за модулем №1</b>		<b>76</b>	<b>12</b>	<b>14</b>	<b>50</b>		<b>4</b>	<b>2</b>	
<i>Модуль №2 «Характеристика елементів складу злочину (об'єкт, об'єктивна сторона, суб'єкт, суб'єктивна сторона; стадії вчинення злочину; співучасть у злочині)»</i>									
2.1	Об'єкт злочину.	12	2	2	8				
2.2	Об'єктивна сторона злочину.	20	4	6	10				
2.3	Суб'єкт злочину.	14	2	4	8				
2.4	Суб'єктивна сторона злочину.	18	4	6	8				
2.5	Стадії вчинення злочину.	16	2	4	10		1		
2.6	Співучасть у злочині.	26	6	8	12		1		

<b>Усього за модулем №2</b>		<b>106</b>	<b>20</b>	<b>30</b>	<b>56</b>		<b>2</b>		
<b>Усього за 5 семестр</b>		<b>182</b>	<b>32</b>	<b>44</b>	<b>106</b>		<b>6</b>	<b>2</b>	
<b>6 семестр</b>									
<i><b>Модуль №3 «Множинність злочинів. Обставини, що виключають злочинність діяння. Звільнення від кримінальної відповідальності».</b></i>									
3.1	Повторність, сукупність та рецидив злочинів.	16	2	4	10		2	1	
3.2	Обставини, що виключають злочинність діяння	24	4	6	14		2	1	
3.3	Звільнення від кримінальної відповідальності.	18	4	4	10		2		
<b>Усього за модулем №3</b>		<b>58</b>	<b>10</b>	<b>14</b>	<b>24</b>		<b>6</b>	<b>2</b>	
<i><b>Модуль №4 «Покарання, його система та види. Призначення покарання, звільнення від покарання; судимість; інші заходи кримінально-правового характеру; заходи щодо юридичних осіб; особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх»</b></i>									
4.1	Покарання, його система та види.	26	4	6	16		2	2	
4.2	Призначення покарання.	26	4	6	16		2		
4.2	Звільнення від покарання та його відбування.	24	4	6	14		2		
4.3	Судимість, її погашення та зняття.	14	2	2	10		2		
4.4	Інші заходи кримінально-правового характеру.	20	4	4	12		2		
4.5	Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.	20	4	4	12		2		
<b>Усього за модулем №4</b>		<b>120</b>	<b>22</b>	<b>28</b>	<b>80</b>		<b>18</b>	<b>2</b>	
<b>Усього за 6 семестр</b>		<b>178</b>	<b>32</b>	<b>42</b>	<b>104</b>			<b>4</b>	
<b>Усього за 5, 6 семестр</b>		<b>360</b>	<b>64</b>	<b>86</b>	<b>210</b>		<b>24</b>	<b>4</b>	

#### **4. Плани семінарських занять**

Аудиторна робота з навчальної дисципліни «Кримінальне право. Загальна частина» складається з лекційних та семінарських занять. Для успішної роботи на семінарському занятті студенту необхідно відвідати лекційне заняття з відповідної теми. Лекційне заняття є не просто трансляцію викладачам законодавчих або доктринальних положень, а передбачає роз'яснення дискусійних аспектів теми, постановку проблем. Робота на семінарських заняттях здійснюється в режимі обговорення, дискусії та аналізу завдань. Задачі вирішуються як на практичних заняттях методом групової роботи, так і самостійно. При підготовці до практичного заняття студентам необхідно керуватися переліком тем практичних занять, де вказані питання, на які слід звернути увагу при підготовці, дається список нормативних актів та спеціальної літератури, які слід вивчити при підготовці до семінарського заняття. Форма підсумкового контролю – залік.

### **Тема 1: Поняття, предмет, завдання і система кримінального права.**

Питання до семінару:

1. Поняття кримінального права.
2. Предмет і метод кримінального права.
3. Система кримінального права України: Загальна й Особлива частини.
4. Функції кримінального права України.
5. Принципи кримінального права України.
6. Кримінальне право та суміжні галузі права (співвідношення і взаємозв'язок).

### **Тема 2: Закон про кримінальну відповідальність**

Питання до семінару:

1. Поняття закону про кримінальну відповідальність, його ознаки та значення.
2. Структура чинного Кримінального кодексу України.
3. Структура статей Загальної й Особливої частини КК.
4. Види диспозицій та санкцій, що використовуються в КК.
5. Кримінально-правові норми, їх види та структура.
6. Тлумачення кримінального закону: поняття, види та значення.

### **Тема 3: Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі та просторі**

Питання до семінару:

1. Чинність закону про кримінальну відповідальність в часі.
2. Зворотна дія закону про кримінальну відповідальність в часі.
3. Чинність кримінального закону в просторі, його принципи.
4. Екстрадиція у кримінальному праві.

### **Тема 4: Кримінальна відповідальність та її підстави**

Питання до семінару:

1. Поняття кримінальної відповідальності, її ознаки.
2. Кримінально-правові відносини та кримінальна відповідальність.
3. Форми реалізації кримінальної відповідальності за кримінальним правом України.

#### 4. Підстави кримінальної відповідальності.

### **Тема 5: Поняття злочину та його ознаки, класифікація злочинів.**

Питання до семінару:

1. Поняття злочину, його історично мінливий характер.
2. Ознаки злочину та характеристика.
3. Класифікація злочинів та її значення.
4. Малозначна дія (бездіяльність).

### **Тема 6: Склад злочину і його значення для кваліфікації**

Питання до семінару:

1. Поняття і функції складу злочину.
2. Склад злочину як юридична підстава кримінальної відповідальності.
3. Співвідношення поняття злочину, злочину як явища реальної дійсності та складу злочину.
4. Елементи та ознаки складу злочину, їх взаємозв'язок.
5. Види ознак складу злочину.
6. Класифікація (види) складів злочину.
7. Поняття кваліфікації злочинів та значення для неї складу злочину.

### **Тема 7. Об'єкт злочину**

Питання до семінару:

1. Поняття об'єкта злочину та значення об'єкта злочину.
2. Питання про суспільні відносини як об'єкт злочину.
3. Класифікація (види) об'єктів злочину.
4. Поняття предмету злочину та його місце в структурі складу злочину.
5. Відмінність предмета злочину від об'єкта злочину.

### **Тема 8. Об'єктивна сторона злочину**

Питання до семінару:

1. Поняття, ознаки та значення об'єктивної сторони злочину .
2. Суспільно-небезпечне діяння, його ознаки та форми.
3. Суспільно небезпечні наслідки, їх види і значення.
4. Причинний зв'язок між суспільно небезпечним діянням та суспільно небезпечними наслідками.
5. Факультативні ознаки об'єктивної сторони злочину (місце, час, обстановка, спосіб, знаряддя та засоби вчинення злочину), їх кримінально- правове значення.

### **Тема 9: Суб'єкт злочину**

**Питання до семінару:**

1. Поняття суб'єкта злочину в кримінальному праві та його значення. Обов'язкові та факультативні ознаки суб'єкта злочину.
2. Загальний і спеціальний суб'єкт злочину в кримінальному праві.
3. Загальний та знижений вік, з якого настає кримінальна відповідальність.
4. Осудність як обов'язкова ознака суб'єкта злочину.
5. Поняття, критерії неосудності. Наслідки визнання особи неосудною.
6. Кримінальна відповідальність обмежено осудних осіб.

**Тема 10. Суб'єктивна сторона злочину.****Питання до семінару:**

1. Поняття, ознаки та значення суб'єктивної сторони злочину.
2. Вина: поняття, сутність, зміст.
3. Форми вини. Змішана форма вини.
4. Мотив та мета як факультативні ознаки суб'єктивної сторони складу злочину.
5. Помилка в кримінальному праві, її значення для кваліфікації.

**Тема 11. Стадії вчинення злочину****Питання до семінару:**

1. Поняття та види стадій вчинення злочину.
2. Закінчений злочин.
3. Готування до злочину, його ознаки.
4. Поняття замаху на злочин, його ознаки, види та відмежування від інших стадій злочину.
5. Кримінальна відповідальність за незакінчений злочин.
6. Добровільна відмова від вчинення злочину та її правові наслідки.

**Тема 12: Співучасть у злочині****Питання до семінару:**

1. Види співучасників у кримінальному праві України.
2. Форми співучасті.
3. Особливості кримінальної відповідальності співучасників.
4. Спеціальні питання відповідальності при співучасті.
5. Причетність до злочину.

**Тема 13: Повторність, сукупність та рецидив злочинів.****Питання до семінару:**

1. Повторність, сукупність та рецидив злочинів як види множинності злочинів.

2. Одиничний злочин як структурний елемент множинності злочинів, його види.
3. Повторність злочинів, її ознаки та види.
4. Сукупність злочинів, її ознаки та види.
5. Поняття, ознаки й види рецидиву злочинів.

#### **Тема 14. Обставини, що виключають злочинність діяння**

Питання до семінару:

1. Поняття, ознаки та юридичне значення обставин, що виключають злочинність діяння.
2. Необхідна оборона.
3. Перевищення меж необхідної оборони.
4. Уявна оборона.
5. Затримання особи, що вчинила злочин.
6. Крайня необхідність.

#### **Тема 15: Звільнення від кримінальної відповідальності**

Питання до семінару:

1. Поняття, підстави та правові наслідки звільнення від кримінальної відповідальності.
2. Класифікація видів звільнення від кримінальної відповідальності та її значення.
3. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям.
4. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим.
5. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки.
6. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності.
7. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із зміною обстановки.

#### **Тема 16: Покарання та його види.**

Питання до семінару:

1. Поняття покарання за кримінальним правом України, його ознаки.
2. Мета покарання.
3. Поняття, ознаки та значення системи покарань.
4. Класифікація покарань.
5. Характеристика окремих видів покарань.

### **Тема 17: Призначення покарання**

Питання до семінару:

1. Поняття призначення покарання та його загальні засади.
2. Значення для призначення покарання обставин, що пом'якшують (ст.66 КК) і обтяжують (ст. 67 КК) покарання, їх види та характеристика.
3. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом (ст.69 КК).
4. Призначення покарання за сукупністю злочинів (ст. 70 КК).
5. Призначення покарання за сукупністю вироків (ст. 71 КК).
6. Призначення покарання за незакінчений злочин та злочин, вчинений у співучасті.

### **Тема 18: Звільнення від покарання та його відбування**

Питання до семінару:

1. Поняття звільнення від покарання, його підстави та види.
2. Звільнення від покарання у зв'язку з втратою особою суспільної небезпечності.
3. Звільнення від відбування покарання з випробуванням.
4. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання.
5. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким видом покарання.
6. Звільнення від покарання за хворобою.

### **Тема 19: Судимість, її погашення та зняття**

Питання до семінару:

1. Поняття судимості, її значення та місце в механізмі кримінальної відповідальності.
2. Кримінально-правові та загальноправові наслідки судимості.
3. Погашення судимості.
4. Зняття судимості.

### **Тема 20. Інші заходи кримінально-правового характеру.**

Питання до семінару:

1. Поняття та види примусових заходів медичного характеру.
2. Підстави та мета примусових заходів медичного характеру.
3. Примусове лікування та його відмінність від примусових заходів медичного характеру.
4. Поняття, підстави та види заходів кримінально-правового характеру, що застосовуються до юридичних осіб.
5. Спеціальна конфіскація в кримінальному праві України.

## **Тема 21: Особливості кримінально-правової відповідальності неповнолітніх.**

Питання до семінару:

1. Обґрунтування особливостей кримінальної відповідальності неповнолітніх.
2. Особливості звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності. Види примусових заходів виховного характеру.
3. Види покарань, які застосовуються до неповнолітніх, особливості їх призначення.
4. Особливості звільнення неповнолітніх від покарання та від відбування покарання.
5. Особливості погашення та зняття судимості щодо осіб, які вчинили злочин у віці до 18-ти років.

### **5. Індивідуальні завдання**

Практикум задач: Кримінальне право України (Загальна частина). Збірник задач: практикум / укл. К. В. Катеринчук, О. Л. Беспаль. Київ, 2019. 67 с.

### **6. Засоби оцінювання**

Проміжними формами атестації слухачів є проведення колоквиуму, тестування, контрольної роботи, підготовка реферативного повідомлення. Підсумковою формою контролю якості отриманих знань є залік. Залік може проводитися в усній і письмовій формі і передбачає відповідь на два теоретичних питання.

Перелік питань для самостійної підготовки до заліку «Кримінальне право.

Загальна частина»:

1. Поняття, функції й система кримінального права України.
2. Принципи кримінального права України.
3. Наука кримінального права.
4. Поняття й ознаки закону України про кримінальну відповідальність.
5. Структура закону України про кримінальну відповідальність.
6. Тлумачення закону про кримінальну відповідальність. Види тлумачення.
7. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі.
8. Принципи чинності закону про кримінальну відповідальність у просторі: територіальний, громадянства.
9. Принципи чинності закону про кримінальну відповідальність у просторі:



універсальний, реальний.

10. Поняття злочину та його визначення.
11. Ознаки злочину.
12. Класифікація злочинів та її значення.
13. Поняття кримінальної відповідальності та її підстави.
14. Початок та припинення кримінальної відповідальності.
15. Форми реалізації кримінальної відповідальності.
16. Поняття і значення складу злочину.
17. Елементи та ознаки складу злочину. Обов'язкові та факультативні ознаки складу злочину.
18. Види складів злочину.
19. Поняття та значення об'єкта злочину.
20. Види (класифікація) об'єктів злочину.
21. Предмет злочину та його значення.
22. Поняття і значення об'єктивної сторони злочину.
23. Суспільно небезпечне діяння (дія або бездіяльність), його ознаки.
24. Умови кримінальної відповідальності за злочинну бездіяльність.
25. Суспільно небезпечні наслідки: поняття, види, кримінально-правове значення.
26. Причинний зв'язок у кримінальному праві та його значення. Види причинного зв'язку.
27. Факультативні ознаки об'єктивної сторони злочину.
28. Поняття суб'єкта злочину та його види.
29. Вік, з якого може наставати кримінальна відповідальність.
30. Поняття неосудності та її критерії.
31. Наслідки визнання особи неосудною.
32. Обмежена осудність.
33. Поняття і значення суб'єктивної сторони злочину.
34. Поняття і значення вини.
35. Форми вини, їх значення.
36. Прямий умисел та його інтелектуальний і вольовий моменти.
37. Непрямий умисел та його інтелектуальний і вольовий моменти.
38. Спеціальні види умислу.
39. Відмежування прямого умислу від непрямого.
40. Особливості умислу у злочинах з формальним складом.
41. Злочинна самовпевненість, її інтелектуальний та вольовий моменти. Відмежування самовпевненості від непрямого умислу.
42. Злочинна недбалість, її інтелектуальний і вольовий моменти.
43. "Випадок" (казус) як невинне заподіяння суспільно небезпечних наслідків.

Його відмінність від злочинної недбалості.

44. Змішана форма вини, її значення.

45. Факультативні ознаки суб'єктивної сторони злочину.

46. Помилка та її кримінально-правове значення. Види помилки.

47. Поняття і види стадій вчинення умисного злочину.

48. Поняття закінченого злочину. Момент закінчення злочину з матеріальним, формальним та усіченим складом.

49. Готування до злочину. Його поняття, ознаки та види.

50. Замах на злочин. Поняття, об'єктивні та суб'єктивні ознаки.

51. Види замаху на злочин.

52. Відмежування замаху на злочин від закінченого злочину та від готування до злочину.

53. Добровільна відмова від вчинення злочину: поняття, ознаки, правові наслідки.

Її відмінність від дійового каяття.

54. Поняття, ознаки та значення співучасті у злочині.

55. Види співучасників та критерії їх визначення у кримінальному праві України.

56. Виконавець (співвиконавець) злочину.

57. Організатор злочину.

58. Підбурювач до злочину.

59. Пособник . Відмінність пособництва від підбурювання.

60. Форми співучасті.

61. Вчинення злочину групою осіб, групою осіб за попередньою змовою, організованою групою або злочинною організацією.

62. Особливості добровільної відмови співучасників.

63. Екссес виконавця. Види екссесу.

64. Провокація злочину. Співучасть у злочинах із спеціальним суб'єктом.

65. Причетність до злочину.

66. Кримінальна відповідальність співучасників. Кримінальна відповідальність організаторів та учасників організованої групи чи злочинної організації.

67. Поняття множинності злочинів та її кримінально-правова характеристика.

68. Одиничний злочин як складовий елемент множинності злочинів. Його види.

69. Повторність злочинів, її ознаки.

70. Види повторності злочинів.

71. Поняття сукупності злочинів та її ознаки.

72. Види сукупності злочинів.

73. Рецидив злочинів, його види та значення.

74. Поняття, значення та класифікація обставин, що виключають злочинність діяння.

75. Необхідна оборона, її підстави та ознаки.

76. Перевищення меж необхідної оборони.
77. Уявна оборона. Відповідальність при уявній обороні.
78. Затримання особи, що вчинила злочин як обставина, що виключає злочинність діяння.
79. Поняття, підстави та ознаки крайньої необхідності.
80. Відмінність крайньої необхідності від необхідної оборони.
81. Фізичний або психічний примус як обставина, що виключає злочинність діяння.
82. Виконання наказу або розпорядження як обставина, що виключає злочинність діяння.
83. Діяння, пов'язане з ризиком (виправданий ризик) як обставина, що виключає злочинність діяння.
84. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації як обставина, що виключає злочинність діяння.
85. Поняття звільнення від кримінальної відповідальності, його значення та класифікація його видів.
86. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям.
87. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим.
88. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки.
89. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із зміною обстановки.
90. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності.
91. Поняття та ознаки покарання.
92. Мета покарання.
93. Поняття, ознаки і значення системи покарань.
94. Класифікація покарань.
95. Штраф як вид покарання.
96. Громадські роботи як вид покарання.
97. Виправні роботи як вид покарання.
98. Конфіскація майна: поняття, зміст, її види.
99. Арешт як вид покарання.
100. Обмеження волі як вид покарання.
101. Позбавлення волі на певний строк.
102. Довічне позбавлення волі.
103. Загальні засади призначення покарання.
104. Обставини, які пом'якшують покарання.

- 105. Обставини, які обтяжують покарання.
- 106. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом.
- 107. Призначення покарання за наявності обставин, що пом'якшують покарання.
- 108. Призначення покарання за сукупністю злочинів.
- 109. Призначення покарання за сукупністю вироків.
- 110. Призначення покарання за незакінчений злочин та за злочин, вчинений у співучасті.
- 111. Поняття звільнення від покарання та його відбування I класифікація його видів.
- 112. Звільнення від покарання з випробуванням.
- 113. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання.
- 114. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким.
- 115. Поняття судимості та її правові наслідки.
- 116. Погашення та зняття судимості.
- 117. Примусові заходи медичного характеру, їх види.
- 118. Основні особливості кримінальної відповідальності і покарання неповнолітніх
- 119. Примусові заходи медичного характеру, їх юридична природа і види.
- 120. Спеціальна конфіскація в кримінальному праві.
- 121. Амністія та помилування у кримінальному праві.
- 122. Поняття та ознаки заходів кримінально-правового характеру, що застосовуються до юридичних осіб.
- 123. Види заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.
- 124. Підстава застосування щодо юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру та звільнення від них.

## **7. Критерії та система оцінювання результатів навчання.**

Успішність студента визначається шляхом оцінювання засвоєння ним матеріалу окремо за кожен розділ. Наприкінці вивчення кожного розділу викладачем проводиться підсумкове оцінювання академічної успішності студента.

Оцінка за окремий розділ виставляється як сума двох оцінок:

1) кількість балів, отриманих студентом за видами навчальної діяльності (участь у семінарах, колоквиумах, виконання практичних завдань, підготовка рефератів, аналітичних оглядів);

2) оцінка, отримана за результатами проведення контрольної роботи. Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума отриманих впродовж семестру оцінок та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю.

### Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
80-89	добре	B	вище середнього рівня
75-79		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29		F	необхідне повторне вивчення курсу

### **Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни**

Основна література:

1. 1. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: Навчальний посібник / За заг. ред. М.І. Хавронюка. К.: Ваїте, 2014. 944 с.
2. Кримінальне право України. Загальна частина : навчальний посібник / В. М. Трубников, М. В. Даньшин, О. О. Житний та ін.; за заг. ред. В. М. Трубникова. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 444 с.
3. Кримінальне право України: Загальна частина: Підручник / За ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. – Х. : Право, 2015. – 528 с.
4. Житний О.О. Кримінальне право України: частина Загальна (у схемах та таблицях): Навчальний посібник. – Х. : Одіссей, 2008. – 200 с.
5. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 року / За ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – К., 2012.
6. Правові позиції Верховного суду України та Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ щодо застосування законодавства у справах цивільної юрисдикції / упоряд. Н. О. Гуторова, О. О. Житний, Т. В. Сараскіна. – Х. : Одіссей, 2013. – 512 с..

Додаткова література:

1. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар : у 2-х т. /За заг. ред. В.Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. – Х. : Право, 2013.
2. Практика судів України з кримінальних справ (2012–2013) / уклад.: В. І. Тютюгін ; За заг. ред В. Я. Тація. – Х. : Право, 2014. – 704 с.
3. Фріс П. Л. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / П. Л. Фріс. – К. : Атіка, 2009. – 512 с.
4. Кримінальне право. Загальна частина : підручник / А. С. Беніцький, В. О. Гацелюк, М. К. Гнетнев та ін. ; за ред. А. С. Беніцького, В. С. Гуславського, О. О. Дудорова, Б. Г. Розовського. – К. : Істина, 2011. – 1112 с.

## Інформаційні ресурси

1. Верховний Суд України : <http://www.scourt.gov.ua>
2. Верховна Рада України : [zakon1.rada.gov.ua](http://zakon1.rada.gov.ua)
3. Єдиний державний реєстр судових рішень : [www.reyerstr.court](http://www.reyerstr.court).
4. Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ : [www.sc.gov.ua](http://www.sc.gov.ua)